

10.03.02

Samgöngunefnd Alþingis
Alþingi
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til hafnarlaga.

Á fundi hafnarnefndar Vopnafjarðarhrepps 30. okt. sl. var fjallað um nýtt frumvarp að hafnarlögum og jafnframt lagt fram álit Hafnarlaganefndar Hafnarsambands sveitarfélaga frá 32. ársfundi Sambandsins, sem haldinn var í Fjarðarbyggð 5. og 6. október 2001.

Frumvarpið gerir ráð fyrir verulegum breytingum á styrkhæfni hafnarframkvæmda. Í raun virðist ætlunin að ríkissjóður hætti nánast að styrkja hafnarframkvæmdir í landinu nema í nokkrum þröngt skilgreindum undantekningartilvikum. Þó er miðað við að ríkissjóður styrki áfram framkvæmdir skv. samþykktri hafnaráætlun 2001-2004, en samkvæmt henni eru nýframkvæmdir á árinu 2002 1.283 m. kr., 2003 1.454 m. kr. og 2004 1.132 m. kr.

Árin þar á eftir verða áætluð framlög ríkisins til hafnarframkvæmda í heild um 240 m.kr. Verði frumvarpið að lögum eins og það er lagt fyrir er því ljóst að árleg framlög til hafnarframkvæmda frá ríkinu lækka um nálægt 1.000 m. kr.

Í tillögum stýrihóps um samgönguáætlun er gert ráð fyrir að þessi milljarður færist úr hafnarframkvæmdum yfir í vegaframkvæmdir.

Til þess að mæta þessum viðbótarútgjöldum hafnarsjóðanna í nýframkvæmdum er gert ráð fyrir að auka frjálsræði í gjaldskrármálum hafnarsjóða, jafnframt því að gera hafnir virðisaukaskattsskyldar. Ekki verður með nokkru móti séð að slíkar aðgerðir einar og sér dugi til þess að gera hafnarsjóðum í landinu kleift að byggja upp hafnir landsins með sama krafti og núgildandi lög gera ráð fyrir.

Í raun má segja að breyting af þessum toga kemur sér einungis vel fyrir stóru hafnirnar eins og í Reykjavík og til að mynda í Hafnarfirði, sem hvort eð er hafa ekki fengið ríkisstyrki fram að þessu til hafnarframkvæmda, en fengu nú endurgreiddan virðisaukaskatt af framkvæmdum sem þær ráðast í. Hjá minni höfnum sem hafa komist í að fá allt að 90 % styrk til hafnarframkvæmda eins og í dýpkunum og brimvarnargörðum myndi staðan á hinn bóginn versna verulega.

Að þessu leyti er því fyrirliggjandi frumvarp til hafnarlaga afturför frá nú gildandi lögum.

Það er mat hafnarnefndar Vopnafjarðarhrepps að nauðsynlegt sé að þessi kafla frumvarpsins verði endurskoðaður og breytt þannig að ekki verði kippt undan því stöðunum að hafnarmannvirki verði áfram byggð í landinu, annarsstaðar en í stærstu höfnum landsins.

Samkeppnisstaða hafna er verulega mismunandi. Sumsstaðar er nýbúið að byggja öll hafnarmannvirki upp, en á öðrum stöðum er komið að því að endurbyggja hafnirnar. Augljóst er hverjum er sjá vill að aðstöðumunur slíkra hafna er verulegur.

Stærðarmörk hafna þar sem styrkja skal framkvæmdir ber að skoða vel. Hvaða hafnir hafa sýnt það fram að þessu að ráða við nýbyggingu hafnarmannvirkja einar og sér, án ríkisstyrkja. Einungis hafnirnar á höfuðborgarsvæðinu í Reykjavík og Hafnarfirði.

VOPNAFJARÐAR
HREPPUR

HAMRAHLÍÐ 15
690 VOPNAFJÖRÐUR
SÍMI 473 1300
MYNDSENDIR 473 1196

Skoða þarf verulega vel áhrif lagasetningar af þessum toga á byggðaðróun í landinu. Þar sem mynduð hafa verið hafnarsamlög geta stærðarmörk af þessum toga leitt til þess að fýsilegt verði að sundra samlögunum. Slíkt yrði afturför.

Hvað mælir á móti því að það sé opinber stefna ríkisstjórnarinnar að efla byggð í landinu?

Til að mynda í Noregi eru veittir byggðastyrkir til fiskihafna . Hvers vegna ætti ekki að gera slíkt hér?

Hvað hafa menn verið að gera fram að þessu? Engu líkar er, en að ráðamenn þjóðarinnar telji að uppbygging hafna sem unnið hefur verið að víðsvegar um landið séu óarðbærar fjárfestingar. Nú sé kominn tími til að skipta um gír og taka þá fjármuni sem lagðir hafa verið árlega til uppbyggingar hafnarmannvirkja í landinu til uppbyggingar þjóðvega landsins, enda stór hluti sjóflutninga sem fram fer á landi öllum til ama, enda íslenskir vegir ekki byggðir fyrir slíka flutninga.

Niðurstaða:

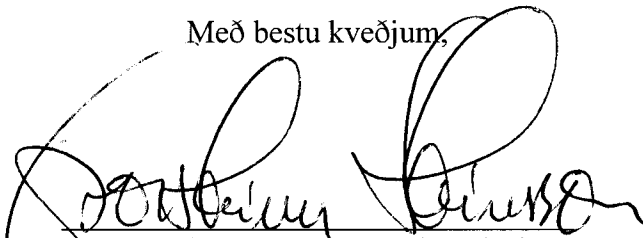
Það er mat hafnarnefndar Vopnafjarðarhrepps að, ef, fyrirbyggjandi frumvarp til hafnarlaga verður óbreytt að lögum muni það hafa víðtæk neikvæð áhrif á rekstur flestra hafna í landinu og í raun þýða að kippt yrði stöðunum undan lífæð fjölmargra byggðarlaga.

Á nýafstöðnu auka Hafnarsambandsþingi sveitarfélaga, sem til var boðað eingöngu til þess að fjalla um fyrirbyggjandi frumvarp að hafnarlögum 1. mars sl. samþykkti Hafnarsambandið tillögu, þar sem lagt er til að frumvarpið verði ekki afgreitt á yfirstandandi þingi. Þess í stað fari fram ítarleg umræða um meginefni frumvarpsins og leitað verði allra leiða til að gera á því nauðsynlegar breytingar. Í því sambandi verði farið rækilega yfir efnahagslegar afleiðingar lagafrumvarpsins fyrir einstök byggðarlög. Samgöngunefnd SSA hefur og ályktað í sömu veru.

Það er von hafnarnefndar Vopnafjarðarhrepps að málsmeðferð þessi og samþykktir þessara aðila leiði til þess að afgreiðslu frumvarpsins verði frestað á þessu þingi þannig að unnt verði að vanda umfjöllun um það og sníða af því nauðsynlega vankanta áður en það verður að lögum.

Þessu er hér með komið á framfæri við samgöngunefnd Alþingis.

Með bestu kveðjum,

Þorsteinn Steinsson, sveitarstjóri

SVEITARSTJÓRINN
VOPNAFIRÐI